

Ulleråker medborgardialog

Rapport: Möte om detaljplan för Vattentornsparken

Lundellska skolans matsal, Emmy Rappes väg 7, Uppsala. 31 maj 2016, kl. 18:00-20:00

Inledning

Ulleråker är en viktig pusselbit för Uppsala tillväxt. Läget mellan våra två universitet bäddar för nytänkande och nya angreppssätt. Här planerar kommunen för en hållbar stadsdel för hela livet, med respekt för vattnet och historien, och där gång och cykel är förstahandsvalet.

Dialog och medskapande är förutsättningar om vi gemensamt ska lyckas nå visionen om Ulleråker. Inom stadsutvecklingsdialogen, som är en medskapande process, rymmer vi det goda samtalet med kommunens medborgare, företagare, innovatörer, akademien och de företag som planerar att bygga i Ulleråker.

Den här rapporten beskriver arbetat hittills med stadsutvecklingsdialogen inom ramen för pågående planering. Inkomna synpunkter förs nu vidare in i den fortsatta planprocessen de kommande åren.

Nästa steg är att hitta engagerade och dedikerade medborgare, företag och verksamheter som är intresserade att medskapa boenden, verksamheter och föreningsliv i Ulleråker.

Kristina Mårtensson
Projektchef

Läs mer på: www.uppsala.se/ulleraker.se

Innehåll

Inledning	3
Syfte	5
Deltagare	5
Genomförande	5
Summering av synpunkter	5
Om planeringsprocessen	5
Om planförslaget	6
Full redovising av resultat	7
Avslutningsord	9

Samrådsmöte om detaljplanen för Vattentornsparken

Kvällsmöte med allmänheten

Lundellska skolans matsal, Emmy Rappes väg 7, Uppsala, den 24 aug 2016, kl.18:00-20:00

Syfte

I samband med att detaljplanen för Vattentornsparken i Ulleråker var ute på samråd höll Uppsala kommun ett möte med allmänheten. Syftet med mötet var att:

- informera om utvecklingen av Ulleråker.
- informera om detaljplaneförslaget och vad det reglerar.
- skapa utrymme för att ställa frågor och lämna synpunkter.
- synliggöra viktiga frågor och synpunkter i större grupp.
- tydliggöra hur inkomna synpunkter tas om hand av kommunen och återkopplas.
- skapa en bra grund för fortsatt dialogarbete i utvecklingen av Ulleråker.

Deltagare

På mötet deltog ca 100 anmälda medborgare varav den största andelen var boende i området. Kommunens projektgrupp och projektledning för Ulleråker närvarade, däribland Ulleråkers projektchef, projektstrateg, miljösamordnare samt projektledare för exploatering. Därutöver deltog representanter från kommunen med olika kompetenser; natur/park, trafik, sociala frågor, idrott och fritid, skola, förskola, konst, äldre frågor och kommunens barnombudsman. Även byggherrar, arkitekter och politiker var med på mötet som guidades av Länka consulting.

Genomförande

Mötet inleddes med en presentation av detaljplaneförslaget för Vattentornsparken. Därefter delades deltagarna upp i fjorton grupper. Varje grupp bestod av ett par personer från Uppsala kommun samt en arkitektkonsult eller byggherre.

Grupperna samtalade vid separata bord med tillgång till strukturplanen för Ulleråker, planillustrationer och 3D-illustrationer av Vattentornsparken.

Deltagarna diskuterade följande frågor:

- vad blir ni glada av att höra?
- vad är viktigt?
- vad blir ni fundersamma av att höra?

Efter diskussionen presenterade var grupp en sammanfattning av vad som behandlats. De viktigaste frågorna och synpunkterna skrevs upp på tavlan. Mötet avslutades med en positiv känsla både gällande dialogtillfället och det faktum att stadsdelen utvecklas.

Följande text redovisar först en summering av dialogen därefter en mer utförlig redovisning. Synpunkter som skickats med e-post efter möten har inkluderats i rapporten.

Summering av synpunkter

Om planeringsprocessen

Det övergripande meddelandet till kommunen var att fortsätta lyssna och satsa på dialog med allmänheten. Kommunen bör samarbeta med universiteten för att främja innovation och ta vara på lokal kunskap.

Allmänhetens deltagande i planeringsprocessen behöver tydliggöras. Hur synpunkterna tas om hand och återkopplas av kommunen upplevs oklart för deltagarna. De finns en oro för hur den långa byggtiden kommer att påverka boende i Ulleråker, särskilt gällande trafiken. Information om vad som händer när under byggtiden efterfrågas liksom en tydlig logistik i trafikfrågan.

Deltagarna var i huvudsak nöjda med formen för dialogtillfället. Små grupper med representanter från kommunen vid varje bord var en bra metod för att förstå och bearbeta för planförslaget.

Om planförslaget

Stadsbyggnad

Mest av allt ifrågasattes byggnadernas höjd och täthet. Det finns en stark oro för vilka konsekvenser det får i form av brist på solljus, buller och försämrad livskvalité. Samtidigt tycker många att det är bra att det byggs och vissa är positiva till att det byggs högt så att man sparar mark. Alla var överens om att byggnadernas höjd och placering är viktigt för att främja ljus, bevara siktlinjer och gröna passager. En majoritet föreslår högre bebyggelse vid Dag Hammarskjölds väg och lägre bebyggelse i möte med befintliga byggnader och parker. Kvarteren bör öppnas upp för att få ner ljus.

Svaren skiftande kring frågan om Ulleråkers framtida karaktär tidigare stadsmässiga miljöer som kommunen planerat. Det finns en oro att kommunen kommer att köra över ett unikt område på grund av kortsiktiga ekonomiska intressen. Det är viktigt att de nya husen passar in i Ulleråkers kulturhistoriska karaktär. Det finns en önskan att se en mjukare arkitektur och utformning med variation i höjd, form, textur och färg.

Natur, kultur och rekreation

Idag är Ulleråker ett grönt område med bostäder och kulturhistoriska byggnader som skapar en speciell

”Ulleråkerskänsla”. Biologisk mångfald, träd och växter som gör området unikt, så som lärkträd, tallar och vitsippor bör bevaras. Rekreativsmöjligheter är ett centralt inslag i Ulleråker som bör utvecklas för att locka ut folk i de närliggande grönområdena. Deltagarna önskar att se fler utegym, bollplaner, pulkabackar. Stadsodling föreslås för att knyta an till Ulleråkers historia.

Ulleråker har flera landmärken så som hospitalet, vattentornet och panncentralen. Kommunen fick flera konstruktiva förslag på hur dessa byggnader kan utvecklas till offentliga platser. Därutöver vill man inrymma ett bibliotek, kulturverksamhet, samlingslokaler och caféer i Ulleråker. Demokrati och jämställdhet nämns som viktiga aspekter i planeringen av offentliga rum och fritidsmöjligheter.

Service och samhällsfunktioner

Bostäder för fler samhällsgrupper efterlyses liksom olika typer av boenden, till exempel äldre- och trygghetsboende och studentboende. Service och handel saknas idag, vilket efterfrågas. För att skapa arbetsmöjligheter föreslås att kommunen samarbetar med universitet och näringsliv så att det inte blir en sovstad. Strategin för gång-, cykel och kollektivtrafik, innebärande en minskad bilanvändning, togs emot väl med enstaka förslag till elbussar istället för spårvagn.

Bild 1 och 2: Plankartor med kommentarer från olika grupper.

Full redovisning av resultat

Vad blir ni glada av att höra?

Stadsdelsutvecklingen

Flera grupper är generellt sätt positiva till att det byggs och att området tas tillvara och utvecklas. Kommunens övergripande vision för Ulleråker anses bra men man undrar hur kommunen ska lyckas att leva upp till den. Intrycket är att kommunen har höga ambitioner med projektet och att man tar hänsyn till platsen. Det sätter också krav på kommunen att det ska bli bra.

Gällande förtätningen är åsikterna delade. Många tycker att det förtätas för mycket medan andra är positiva till det faktum att det byggs. Man efterlyser en blandad bebyggelse med varierande höjder. Människor trivs i Ulleråker för att det är nära till stad och natur. Träden är viktiga för området, tallarna, lärkträden och området nära ån bör bevaras.

Det är viktigt att skapa en inbjudande miljö och att man planerar bebyggelsen så att stora passager och siktlinjer mot vattentornet och Vattentornsparken bevaras.

Vattentornsparken

Det anses positivt att Vattentornsparken utvecklas till en mer offentlig plats. Det finns många idéer om utvecklingen av själva vattentornet. Ett förslag är bostäder, men de flesta förpråkar en plats som är tillgänglig för allmänheten. En utsiktsplats högst upp med pub/café och en uteservering nedanför föreslås. Andra förslag inkluderar en klättervägg, en plats för konstutställningar, teater och musik och att tornet är upplyst på natten. Man vill se att den naturliga grönskan omkring bevaras med vitsippor och skogskänsla. Parken ska vara ett utflyktsmål, tillgänglig och välanpassad för barn. En park med bord och bänkar, lek och vattenspel. En pulkabacke är ett annat populärt förslag - ”Möjlighet att se barn som leker – det blir man glad av”.

Planeringsprocessen

Dialog ses som något bra och viktigt att satsa på - ”fortsätt lyssna”. Formatet för dialogtillfället var uppskattat med diskussioner runt små bord med representanter från kommunen. Protokollförare vid varje bord ansågs positivt då det gav utrymme för att både ge och ta in information samtidigt.

Markanvisningstävlingar nämndes som något bra - ”flera olika byggherrar som gör att det blir attraktivt och omväxlande”. Däremot behöver kommunen tydliggöra processen - ”vad händer nu - ska detta område byggas klart innan nästa område byggs?” var en fråga. Även former för att tycka till bör tydliggöras.

Vad är viktigt?

Ulleråkers karaktär

Önskan att bevara det som utmärker Ulleråker är stark. Det är viktigt att bevara de vackra kulturhistoriska miljöerna, lärken och tallarna, naturvärden, växt- och djurliv. Oron är stark över att Ulleråker blir det tätaste området i Uppsala. Ljus, rymd och närheten till naturen anses av de flesta som mycket betydelsefullt för utvecklingen av Ulleråker. Det finns en önskan att bevara en grön länk mellan Lindparken och Vattentornsparken. Man vill se gröna områden som är tillgängliga för alla, inte tillstängda gröna gårdar.

Hospitalet, vattentornet och panncentralen är historiska miljöer som bör tas tillvara. Önskemål framkom att dessa byggnader och omkringliggande områden ska bli tillgängliga och användas för rekreation och kultur. Idéer som nämns är utegym kring panncentralen, aktivitetscentrum med scen, musik och utställningar i Vingmuttern och pub i Vattentornsparken. Det är viktigt att folk lockas ut och blir aktiva, att parker används av alla olika åldrar, tjejer och killar, så att gröna ytor blir till samlingsplatser. Dessutom vill man skapa mötesplatser i kvarteren till exempel med verksamhetslokaler i bottenplan. Mer specifika önskemål för kultur och service är bibliotek, lokaler för kyrkans verksamhet, rastgård för hundar, bollplaner för basket badminton, volleyboll och isbanor. Gärna stadsodling för att återknyta till Ulleråkers historia.

Natur och kultur

Ulleråker ses som ett fantastiskt och vackert område. Lärkträden är unika och bör bevaras. Man vill se öppna ytor och ljuspunkter i skogen. Åsen, Kronparken, åstråket och Hospitalparken bör skyddas och utvecklas så att de blir använda. Ett förslag är att idrottsytorna byggs ihop med natur längs åsen och att det finns varierade promenaderslingor. Man vill främja gemenskap och reducera kriminalitet genom sociala mötesplatser och gemensamma aktivitetsområden.

Många önskar fler kultur- och naturverksamheter i Ulleråker. Att göra Vingmuttern till kulturhus är ett populärt förslag. Fler billiga möteslokaler föreslås för att möjliggöra ideella verksamheter och lokaler för kulturverksamhet. Man vill se kolonilotter, ungdomsverksamheter för både tjejer och killar, idrottsmöjligheter, mindre bollplaner som basket, insprängda i stadsmiljön. Aktivitet under alla årstider är viktigt. Ersätt Kåbo golfbana med en kortbana, främja folkliv på vintern, mötesplatser vid årummet. Stadsmiljön bör utformas för att aktivera folkliv. Man bör möjliggöra att vistas på taken för allmänheten med en skybar eller medborgares pub. Samhällsservice är viktigt och att finns en attraktiv livsmedelsaffär som alla kan gå till liksom handel, närbutik, bageri, cykelreparatörer, service och sjukvård.

Bostäder

Gällande bostäder poängteras vikten av variation, både bostads- och hyresrätter samt anpassning till olika samhällsgrupper. Bostäder som är lämpliga för olika åldrar är viktigt om Ulleråker ska bli en stadsdel där man både kan och vill stanna hela livet. En bra boendemiljö är grundläggande. Många betonar vikten av solljus inne i bostaden och ute på gårdar, liksom en varm färgsättning av byggnaderna.

Flera önskar att det byggs äldreboende och trygghetsboende i Ulleråker. Skolor för äldre barn nämns också. Att man tar hänsyn till akustik och ljudnivåer i utemiljön och boendemiljön är viktigt samt att man ser långsiktigt på hälsoaspekterna.

Mobilitet

Det anses viktigt att minska biltrafiken och satsa på bra miljövänliga kommunikationer, kollektivtrafik och cykel. Det påpekas att dagbefolkning behövs för att skapa underlag för kollektivtrafik, restauranger och service.

Det ska vara lätt att cykla i Ulleråker. Säkra och tillräckligt stora cykelbanor ska prioriteras och cykelparkering med cykelställ så man kan låsa fast cykeln. Cykelbanor längs gator mot Polacksbacken och Science Park efterfrågas. Tillgängliga stråk ner till ån är viktigt liksom att Linnés stigar tas vara på.

Helhetsperspektiv och samverkan

Det uttrycks en önskan att utvecklingen sker med ett helhetsperspektiv. Kommunen uppmanas ta vara på fantasin - "det finns inga gränser för vad ni kan göra". Samverkan med universiteten (SLU och UU) är viktigt för att ta vara på lokal kunskap - och "utnyttja hjärnkraften". Universiteten kan etableras i Ulleråker och erbjuda forskarbostäder och studentlägenheter. Man vill att det satsas på hållbarhet, ekologi, solenergi och teknik. Ulleråker kan skapa möjlighet till nyföretagande och forskning inom hållbarhet. Spårvagn vore ett bra steg mot ett hållbart resande.

Vad är ni fundersamma över?

Tätheten

Det är framförallt tätheten och den snabba utvecklingstakten som oroar. Det är viktigt att man tar hänsyn till områdets kvaliteter och den befintliga bebyggelsen. Vissa upplever att man kör över ett unikt område med bulldozer. Man vill se långsiktighet i planeringen och undvika att man bygger en oattraktiv miljö på grund av kortsiktiga ekonomiska intressen. Man vill inte se "ett miljonprogram till".

Att det blir tätare än Kungsängen med åttavåningshus ses som negativt för boendekvaliteten, förskolemiljön och utmiljön då höjden reducerar solljus. Boende undrar om man kommer vilja bo så med tanke på att folk nu flyttar från Rosendal på grund av att det är för mörkt. Man har inget emot att det byggs men är rädd att 20 000 människor och 7000 bostäder blir för mycket. Några undrar hur Hospitalparken kommer att klara trycket från det ökade boendeantalet. Hur kan en god friluftsmiljö bevaras?

Åsikterna är oeniga gällande tätheten, vissa anser att det är bra för stadslivet med högexploatering och att upp till 6 våningar blir bra om det är rätt placerat. En kommentar är "Jättebra att bygga högt! Jag tror att vi behöver spara mark inför framtiden". Vissa instämmer i att tre högre huskroppar är bättre än fyra lägre. Andra uttrycker en oro för tätheten då man är rädd att ljuset och att naturkänslan försvinner - "Skrämmande att det ska bli tätaste området i Uppsala." Många är av åsikten att det är bättre att bygga högre längs Dag Hammarsköldväg och lägre hus mot

Ulleråkersvägen nära befintlig bebyggelse.

Struktur och karaktär

Förutom hushöjden vill flera se en mer uppbruten byggnadsstruktur snarare än stängda kvarter, gärna med några hus som står på egen hand. Mer öppenhet med större avstånd mellan husen, släpp genom bottenvåningar, hus på pelare och fasader som lutar inåt föreslås för att öka genomsikten och undvika instängthet. Mer specifikt vill vissa att kvarteren både norr och söder om Vattentornsparken öppnas upp och att man ökar avståndet till de södra kvarteren. De södra kvarteren borde studeras närmre för att minska skuggningen och byggnadshöjd och placering inte skymmer siktlinjer från vattentornet ner till Hospitalparken och ån. Årummet får inte exploateras för mycket nedanför Vingmuttern.

Det finns funderingar om hur karaktären på bebyggelsen kommer att passa in i den historiska kontexten. Några ogillar illustrationsbilderna i förslaget - "Arkitekturen påminner om psykiatrihus - aggressiv och människoovänlig." Man vill se variation i höjder och en mer varierad stadsbyggnad med former som släpper in ljus - "inte lådmodell". Färgsättningen framhålls som viktigt; att den ska matcha naturen, främja ljus, vara varierad och inte tråkig. Även mer textur önskas, inte bara släta väggar, särskilt vid parken. Man vill se en blandning av byggnader och natur. Dessutom efterlyser innovativa lägenhetslösningar för människor med friluftsinträsse, en grupp önskar eget cykelförråd.

Viktigt är att skapa liv i Ulleråker och då krävs en dagbefolkning. Flera undrar om det finns planer för kontor och arbetsplatser i Ulleråker. Det anses viktigt att skapa grogrund för näringsliv och småföretagande så att det inte blir till en sovstad.

Mobilitet

Åsikterna är delade när det gäller spårvagnen. Många är positiva till förslaget och vill till exempel se obemannad automatspårsvägdynnet runt. En fråga är vart det är tänkt att spårvägens ändstationer ska vara söderut och norrut. En annan undrar om de kommer att bli längre avstånd till kollektivtrafiken. Flera tycker att elbussar vore ett smidigare och billigare alternativ. Slutligen är många oroliga för hur logistiken under byggtiden ska fungera och hur trafikfrågor och infrastruktur ska lösas.

Bild 3 och 4: Plankartor med kommentarer från olika grupper.

Avslutningsord

Uppsala kommun arbetar med dialog i alla större stadsutvecklingsprojekt utifrån ett tydligt politiskt mål. Genom dialog tas lokal kunskap och idérikedom tillvara och bidrar till att skapa framtidens Ulleråker. Dialog och medskapande är ett prioriterat mål för projektet Ulleråker där idéer och synpunkter fångas upp och förs in i kommunens planerings- och utvecklingsarbete.

Medskapande i ett stadsutvecklingsprojekt ställer krav på kommunen vad gäller tydlighet och mottaglighet för idéer, förslag och synpunkter. Vi vill i projektet prova nya former av dialog för att öka nivån av delaktighet i utvecklingen av Ulleråker.

Vi tror att Ulleråker blir bättre av mer dialog och samverkan. Ett nästa steg i stadsutvecklingsdialogen är att hitta engagerade medborgare, företag, föreningar och verksamheter som vill delta. Det kan innebära ett antal personer med olika perspektiv eller kunskaper som bidrar till kommunens pågående planerings- och utbyggnadsarbeten i Ulleråker.

Om du eller någon annan är intresserad av att medverka i medskapandet vill vi gärna att du kontaktar oss. På kommunens hemsida för Ulleråker finns en intresseanmälan där du kan lämna kontaktuppgifter och om du har något intresseområde som du vill vara med och påverka.

Intresseanmälan för att medverka i medskapandet finner du på:

www.uppsala.se/ulleraker.se

För andra frågor gällande stadsutvecklingsdialogen kontakta:

pernilla.hessling@upsala.se

sara.rydeman@upsala.se

